

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Соколац
за период 01.01-31.12.2017. године**

Број: РВ 021-18

Бања Лука, 12.09.2018. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	10
	4. Набавке.....	12
	5. Припрема и доношење буџета	13
	6. Финансијски извјештаји.....	14
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	14
	6.1.1. Приходи и примици	15
	6.1.2. Расходи и издаци.....	17
	6.1.3. Разлика у финансирању	20
	6.2. Биланс успјеха	20
	6.2.1. Приходи.....	20
	6.2.2. Расходи	20
	6.2.3. Финансијски резултат.....	21
	6.3. Биланс стања.....	21
	6.3.1. Актива	21
	6.3.2. Пасива.....	24
	6.3.3. Ванбилансна евиденција	26
	6.4. Биланс новчаних токова	26
	6.5. Временска неограниченост пословања	27
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	27
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	28

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Соколац који обухвата консолидовани: Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима са стањем на дан 31.12.2017. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани годишњи финансијски извјештај за Општину Соколац истинито и објективно приказује, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године, финансијску успјешност, токове готовине и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиrom финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200-1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 30 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

Општина Соколац није у обрасцима консолидованих годишњих финансијских извјештаја исказала упоредне податке о приходима, расходима, примицима и издацима који се односе на претходну годину. Будући да, према одредбама члана 27. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, годишњи финансијски извјештаји за јединице локалне самоуправе имају карактер финансијских извјештаја у смислу одредби и захтјева Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (МРС-ЈС), неисказивање упоредних података за претходну годину у билансу успјеха и периодичним извјештајима о извршењу буџета за ревидирану годину представља одступање од одредби МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграфи: 15, 23 и 53 – 58).

Као што је наведено под тачкама 6.1.2.1, 6.3.1.1. и 6.3.2.3. извјештаја:

Дио позиција у финансијским извјештајима Општине Соколац није правилно исказан из сљедећих разлога:

- није извршена процјена наплативости, односно исправка вриједности ненаплаћених осталих краткорочних потраживања која су настала у ранијим годинама у износу од 272.115 КМ, што није у складу са чланом 73. став 2.

Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској, тако да из наведеног разлога, није извршен пренос потраживања са редовних на спорна потраживања, потцијењена је корекција осталих краткорочних потраживања у земљи, а прецијењен резултат ранијих година за наведени износ,

- негативна разлика у финансирању у обрасцу ПИФ исказана је у износу од 573.498 КМ, а по налазу ревизије иста износи најмање 728.774 КМ (исказана је у мањем износу за 155.276 КМ, по основу расхода за лична примања који су у наведеном износу евидентирани на позицији обрачунских расхода и као такви нису укључени у извршење буџета) и
- дио имовине (зграде и објекти, путеви, улице и друга имовина) у пословним књигама Општине Соколац је исказан у вриједности накнадно извршених улагања без почетних признавања, што није у складу са захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и одредбама члана 63. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкот 6.5. извјештаја:

Општина Соколац није извршила процјену сталности пословања и у Напоменама уз финансијске извјештаје није дато образложење у вези с тим, што није у складу са МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. (ц) и 38.

Као што је наведено под тачката 6.6. и 6.7. извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје, нису у потпуности састављене у складу са МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, јер нису објелодањене информације: у вези са примјеном МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 88, тачке а, ц и д); као и о судским споровима и разлозима непопуњавања упоредних података за претходну годину.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су по нашем професионалном мишљењу, била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31.12.2017. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом, нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 12.09.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Соколац за 2017. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у Општини Соколац за 2017. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачкама 3, 6.1.1.1. и 6.1.2.1. извјештаја:

За 2017. годину није донесен план запошљавања кадрова у општинској управи, што није у складу са чланом 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе и није вршена анализа унутрашње организације и систематизације радних мјеста у општинској управи.

У Општини Соколац нису донесена интерна акта у складу са Законом о јавним путевима као што су: стратегија развоја локалних путева и улица у насељу (члан 13. став 4.), одлука о утврђивању мјерила и критеријума за одређивање локалних путева и улица у насељу (члан 10. став 2.) и одлука о разврставању и категоризацији путева и улица у насељу (члан 10. став 4) и није донесен програм развоја спорта у складу са чланом 10. Закона о спорту. Такође, није донесен програм уређења градског грађевинског земљишта, сходно члану 4. тачка (3) Правилника о обрачуна накнаде трошкова уређења градског грађевинског земљишта и интерни акти којима би се дефинисала јасна правила и критеријуми за расподјелу грантова.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

Код провођења процедура јавних набавки у 2017. години, за дио набавки нису поштоване одредбе Закона о јавним набавкама, јер у општинској управи није проведена јавна набавка за прибављање кредитних средстава, а у Јавној установи за предшколско васпитање и образовање, нису у потпуности проведене процедуре за јавне набавке намирница за справљање obroка.

Као што је наведено под тачком 6.1. извјештаја:

Буџетска потрошња је извршена у већем износу од остварених буџетских средстава за 728.774 КМ (остварена је негативна разлика у финансирању), што није у складу са чланом 40. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. извјештаја:

Ступањем на снагу Закона о уређењу простора и грађењу, јединице локалне самоуправе су биле дужне да до 03.05.2016. године донесу просторне планове, а урбанистичке планове најдаље у року од двије године од дана усвајања просторног плана. Усвајање стратешких докумената просторног уређења за Општину Соколац је у надлежности Града Источно Сарајево (што је дефинисано чланом 15. Статута Града) у чијем саставу је и Општина Соколац. Град је као носилац припреме и израде стратешких докумената просторног уређења, Одлуком од 10.10.2008. године усвојио Просторни план Града Источно Сарајево на плански период до 2015. године, а 28.10.2014. године Одлуком о измјени Одлуке о усвајању просторног плана Града Источно Сарајево плански период је продужен до 2025. године, без доношења новог просторног плана, који би био у складу са новим Законом о уређењу простора и грађењу.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, градоначелник је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Соколац обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Соколац.

Бања Лука, 12.09.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- 1) попис у потпуности врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) на дан билансирања врши процјена потраживања са становишта њихове наплативости, како је дефинисано чланом 73. став 2. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и да се предузму све законске мјере у циљу ефикасније наплате потраживања по основу непореских прихода;
- 3) евидентирање накнадних улагања у нефинансијску имовину у сталним средствима врши уз претходно евидентирана почетна признавања у складу са захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и одредбама члана 63. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 4) од стране одговорних лица врши анализа и процјена исхода судских спорова и да се евиденције о судским споровима усагласе са подацима из евиденције Правобранилаштва Републике Српске и
- 5) напомене уз финансијске извјештаје састављају у складу са захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се директорима Јавне установе за предшколско образовање и васпитање Соколац и ЈУ Центар за социјални рад да се:

- 6) попис у обје ове јавне установе врши уз досљедну примјену Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза и
- 7) у ЈУ за предшколско образовање и васпитање успостави помоћна књига за нефинансијску имовину у сталним средствима у складу са чл. 27. Закона о трезору.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) отклоне неправилности везане за: ажурирање и доношење интерних аката, запошљавање службеника у Општинску управу, доношење плана запошљавања, анализу постојеће систематизације и организације радних мјеста, обрачун плата и реализацију програма по моделу јавно-приватног партнерства;
- 2) отклоне неправилности у вези са примјеном Закона о јавним набавкама које се односе на планирање јавних набавки и обавезно провођење процедура за све набавке уз досљедну примјену поменутог закона;

- 3) планирање непореских прихода врши на реалним основама уз уважавање историјских података из претходних периода и да се сачињава план готовинских токова за извршење буџета, како је дефинисано чланом 12 и 13. Закона о трезору;
- 4) буџет извршава у потпуности у складу са одредбама члана 40. Закона о буџетском систему Републике Српске, а извјештај о извршењу буџета саставља у складу са чланом 47. истог Закона, односно чланом 22. Правилника о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета;
- 5) донесу интерни акти којима би се дефинисала јасна правила и критеријуми за расподјелу грантова и праћење постигнутих ефеката и
- 6) Скупштина општине информисе о реализацији свих програма о утрошку средстава посебних намјена.

Препоручује се Скупштини општине да:

- 7) донесе потребне интерне акте у складу са: Законом о јавним путевима (члан 10. став 2; члан 13. став 4 и члан 32. став 2), Законом о спорту (члан 10.) и Правилником о обрачуну накнаде трошкова уређења градског грађевинског земљишта (члан 4. тачка 3).

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе
- Закон о систему јавних служби;
- Закон о раду;
- Закон о доприносима и Правилник о условима, начину обавјештавања, обрачунавања и уплате доприноса;
- Закон о порезу на доходак и Правилник о примјени Закона о порезу на доходак;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске;
- Закон о уређењу простора и грађењу и Одлука о уређењу простора и грађевинском земљишту;
- Закон о водама;
- Закон о јавним путевима;
- Закон о концесијама;
- Закон о заштити од пожара;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о комуналним дјелатностима;
- Закон о спорту и Правилник о категоризацији спортова у Републици Српској;
- Закон о социјалној заштити;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору;
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем;
- Закон о јавно-приватном партнерству у Републици Српској;
- Уредба о поступку реализације пројеката јавно-приватног партнерства у Републици Српској

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДеноЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Соколац (у даљем тексту: Општина) се налази у источном дијелу Републике Српске и обухвата површину од 689 км². Према попису из 2013. године, на подручју Општине је било 12.607 становника који су организовани у 12 мјесних заједница и распоређени у 95 насељених мјеста.

Скупштина општине је усвојила Стратегију развоја за период 2013 - 2020. година. Стратегија је оријентисана на стварање одрживог модела који на квалитетан начин задовољава друштвено-економске потребе и интересе грађана, а истовремено елиминише, или значајно умањује утицаје који представљају пријетњу или штету по животну средину и природне ресурсе.

У складу са утврђеним критеријумима за оцјену развијености, одлуком Владе Републике Српске, Општина је за 2017. годину сврстана у категорију средње развијених јединица локалне самоуправе.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Статутом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16) и другим важећим прописима, којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања.

Органи Општине су Скупштина и начелник. Скупштина (чини је 21 одборник) је орган одлучивања и креирања политике, а начелник заступа и представља Општину и носилац је извршне власти.

Средства за рад Општине у 2017. години обезбијеђена су из: пореских и непореских прихода, грантова, трансфера између буџетских корисника, примитака за нефинансијску имовину, примитака од финансијске имовине и зајмова и осталих примитака.

Консолидовани финансијски извјештај Општине чине финансијски извјештаји општинске управе и нижих буџетских корисника: ЈУ Центар за социјални рад, ЈУ за предшколско васпитање и образовање, ЈУ за културу „Перо Косорић“, ЈУ Туристичка организација Соколац и ЈУ Народна библиотека Соколац.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Општине Соколац за период 01.01-31.12.2017. године, није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је ревизију финансијских извјештаја Општине за период 01.01-31.12.2012. године и саставила извјештај у којем је, у циљу превазилажења утврђених неправилности, дато дванаест препорука.

Провођење препорука датих у Извјештају о ревизији Консолидованих финансијских извјештаја за кориснике буџета Општине Соколац (број: РВ050-13) било је предмет посебног прегледа статуса датих препорука који је извршен 2015. године, о чему је сачињен Извјештај о статусу датих препорука (ИП-010-15) у којем је наведено да је Општина провела седам препорука, а пет препорука је дјелимично проведено (препоруке које се односе на: доношење програма развоја спорта; наплату дугорочних потраживања по основу закључених уговора на име одложеног

плаћања накнаде за ренту и додијељено градско грађевинско земљиште; попис, укњижбу и процјену нефинансијске имовине у складу са одредбама Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе и Закона о стварним правима Републике Српске; напомене уз консолидоване финансијске извјештаје; цијену рада у Јавној установи за предшколско васпитање и образовање и Јавној установи Центар за социјални рад).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и функционисање система интерних контрола Општине дјелимично су дефинисани постојећим интерним актима (Статут Општине, Пословник о раду скупштине општине, Одлука о оснивању Општинске управе, Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима и Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама у Општини). Одлуком о оснивању и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста општинске управе дефинисана су подручја одговорности, надлежности органа, те начини финансирања и функционисања Општине.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста општинске управе Соколац систематизовано је 71 радно мјесто за 87 извршилаца (без функционера). На дан 31.12.2017. године било је запослено 81 лице на неодређено вријеме, девет на одређено (два савјетника начелника - до краја мандата; два за замјену до повратка породилца и још пет на одређено вријеме због повећаног обима посла) и четири функционера. Према извјештају о броју и структури запослених у општинској управи и код нижих буџетских корисника на дан 31.12.2017. године било је запослено 137 лица.

За 2017. годину није донесен план запошљавања кадрова у општинској управи, што није у складу са чланом 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16) и није вршена анализа унутрашње организације и систематизације радних мјеста у општинској управи.

У току 2017. године, вршен је пријем извршилаца на одређено вријеме на непопуњена систематизована радна мјеста и закључен је Уговор о привременим и повременим пословима за послове који су систематизовани. Такође, вршен је пријем извршилаца на одређено вријеме због привремено повећаног обима посла на период дужи од 6 мјесеци у току једне календарске године, што није у складу са чланом 61. став 1. тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе.

Лицима која немају положен стручни испит (за радна мјеста за која је прописан) није вршено умањење плате за 20%, што није у складу са чланом 10. Појединачног колективног уговора за запослене у општинској управи Соколац.

Правилници о интерним контролама и интерним контролним поступцима донесени су: за Општину 2008. године, за Јавну установу за предшколско образовање и васпитање 2016 године, а за Центар за социјални рад 2012. године. Наведени правилници нису усаглашени са измјенама у законској и подзаконској регулативи (којом се регулишу: буџетски систем, набавке, радни односи, финансијско извјештавање, рачуноводствени прописи, итд.), нити су усклађивани са измјенама интерних прописа, тако да у значајној мјери њихове одредбе нису примјенљиве.

Ступањем на снагу Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број 40/13), јединице локалне самоуправе су биле дужне да до 03.05.2016. године донесу просторне планове, а урбанистичке планове најдаље у

року од двије године од дана усвајања просторног плана. Усвајање стратешких докумената просторног уређења за Општину Соколац је у надлежности Града Источно Сарајево (што је дефинисано чланом 15. Статута Града) у чијем саставу је и Општина Соколац. Град је као носилац припреме и израде стратешких докумената просторног уређења, Одлуком од 10.10.2008. године усвојио Просторни план Града Источно Сарајево на плански период до 2015. године, а 28.10.2014. године Одлуком о измјени Одлуке о усвајању просторног плана Града Источно Сарајево плански период је продужен до 2025. године, без доношења новог просторног плана, који би био у складу са новим Законом о уређењу простора и грађењу.

Скупштина општине није извршила дио својих обавеза из надлежности које се односе на сљедеће:

- нису донесена интерна акта у складу са Законом о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13) као што су: стратегија развоја локалних путева и улица у насељу (члан 13. став 4.), Одлука о утврђивању мјерила и критеријума за одређивање локалних путева и улица у насељу (члан 10. став 2.) и одлука о разврставању и категоризацији путева и улица у насељу (члан 10. став 4);
- није донесен програм развоја спорта у складу са чланом 10. Закона о спорту („Службени гласник Републике Српске“, број: 4/02, 66/03, 73/08 и 102/08). Начелник Општине је 20.03.2014. године донио приједлог Програма развоја спорта и физичке културе у Општини Соколац за период од 2014-2018. године, али исти до завршетка ревизије није био усвојен од стране Скупштине општине .

Осим наведеног, у функционисању система интерних контрола утврђени су и сљедећи недостаци:

- Општина није донијела акт о процедури уплата на рачун и исплата са рачуна у систему јединственог рачуна трезора како је дефинисано чланом 9. Закона о трезору („Службени гласник Републике Српске, број 28/13 и 103/15) и
- Општина, као јавни партнер у активностима у складу са Законом о јавно-приватном партнерству у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 59/09 и 63/11) по Пројекту јавно-приватног партнерства у Општини Соколац под називом: „Реконструкција, управљање и одржавање јавног освјетљења на територији Општине Соколац“ није објавила јавни позив за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства у „Службеном гласнику Републике Српске“ и на веб страници Владе Републике Српске, него у гласилу „Вечерње новости“ и на интернет страници Општине Соколац и није једном од понуђача, у року од 15 дана након завршетка дијалога, доставила одлуку којом не уважава (не прихвата - уз навођење разлога) рјешења које је тај понуђач понудио у фази вођења дијалога, иако је и у тендерској документацији у поглављу 8 предвидјела ту могућност, што није у складу са одредбама члана 18. ставови (1) и (14) Уредбе о поступку реализације пројекта јавно-приватног партнерства у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 104/09 и 62/12).

Попис имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године није у потпуности организован и извршен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16), јер нису сачињене одвојене пописне листе у два примјерка овјерене од стране одговорног лица (члан 17. став 4 и 8 Правилника о попису), а попис имовине није извршен по врстама имовине.

Код нижих буџетских корисника чији се извјештаји консолидују у финансијске извјештаје Општине, ревизијом су утврђене сљедеће неправилности:

- у ЈУ за предшколско васпитање и образовање пописне листе нису сачињене у два примјерка и овјерене од стране одговорног лица (дефинисано чланом 17. став 4 и 8. Правилника о попису), а помоћна књига основних средстава није успостављена, што није у складу са чл. 27. Закона о трезору и
- у ЈУ Центар за социјални рад попис није извршен по врстама имовине и нису пописане обавезе, зграде, објекти и извори средстава.

Сходно наведеном успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да у потпуности обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност пословања са важећом регулативом.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **изврши усклађивање Правилника о интерним контролама и интерним контролним поступцима уважавајући најновије измјене прописа и донесу потребни интерни акти у вези са процедуром уплата и исплата са рачуна сходно члану 9. Закона о трезору;**
- **у Општинској управи: доноси план запошљавања за сваку годину, врши анализа постојеће организације и систематизације радних мјеста и отклоне недостаци везани за запошљавање лица и обрачун плата и**
- **приликом реализације програма по моделу јавно-приватног партнерства, активности које се односе на објаву јавног позива и недостављање одлуке о неприхватању рјешења које је понуђач понудио у фази вођења дијалога, проводе у складу са одредбама члана 18. ставови 1 и 14. Уредбе о поступку реализације пројекта јавно-приватног партнерства у Републици Српској.**

Скупштини општине препоручује се да донесе потребне интерне акте у складу са Законом о спорту (члан 10.) и Законом о јавним путевима (чланови: 10. став 2 и 4 и 13. став 4.).

Директорима: ЈУ за предшколско образовање и васпитање и ЈУ Центар за социјални рад препоручује се да обезбиједи да се:

- **попис врши уз досљедну примјену Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза и**
- **ажурирају правилници о интерним контролама и интерним контролним поступцима уважавајући најновије измјене прописа који су релевантни за пословање наведених установа и у ЈУ за предшколско образовање и васпитање успостави помоћна књига основних средстава.**

4. Набавке

Одлуком начелника општине Соколац број: 02-404-1 од 23.01.2017. године усвојен је План набавке роба, услуга и радова за 2017. годину. Истим је планирано 18 поступака јавних набавки укупне процијенјене вриједности од 343.200 КМ (без обрачунатог пореза на додату вриједност – у даљем тексту ПДВ) од чега се на набавке: радова односи износ од 207.000 КМ, услуга 75.200 КМ и роба 61.000 КМ. Планирано је да се проведе: један отворени поступак у вриједности од 80.000 КМ (закључен је оквирни споразум на четири године), седам конкурентских захтјева за

доставу понуда у износу 160.000 КМ и 13 директних споразума у износу од 103.200 КМ.

Општина Соколац је у 2017. години провела 21 поступак јавних набавки (од којих три нису планиране) и исти су окончани закључивањем уговора укупне вриједности од 465.563 КМ са обрачунатим ПДВ-ом, а проведени су путем: отвореног поступка једна набавка (93.600 КМ); конкурентског захтјева за доставу понуда седам набавки (324.100 КМ) и 13 набавки путем директног споразума (47.863 КМ).

Код ревизијом обухваћених поступака јавних набавки утврђене су неправилности у односу на Закон о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“, број 39/14) и то:

- за поступке јавних набавки који су проведени путем конкурентског захтјева, захтјеви најчешће нису упућивани на адресе три потенцијална понуђача;
- проведене су процедуре јавних набавки за набавке које нису обухваћене планом за 2017. годину на основу посебних одлука о покретању јавних набавки, а разлози због чега предметне набавке нису обухваћене планом нису документовани и
- у општинској управи није проведена процедура јавне набавке за прибављање кредитних средстава, а у Јавној установи за предшколско васпитање и образовање, нису у потпуности проведене процедуре за јавне набавке свих роба/намирница за справљање obroка за дјецу - кориснике услуга ове јавне установе.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се отклоне неправилности у вези са примјеном Закона о јавним набавкама које се односе на планирање јавних набавки, и обавезно провођење процедура за све набавке уз досљедну примјену поменутог Закона.

5. Припрема и доношење буџета

Одлуке о буџету и извршењу буџета за 2017. годину у износу од 5.980.000 КМ, Скупштина општине је усвојила 30.12.2016. године. Одлуком о ребалансу буџета за 2017. годину од 22.09.2017. године, дефинисан је буџетски оквир у износу од 11.107.457 КМ, а којом су планирани: порески приходи од 3.086.338 КМ, непорески приходи и грантови од 2.833.444 КМ, трансфери између буџетских јединица од 386.000 КМ, примици од финансијске имовине и примици од задуживања од 4.594.803 КМ. Ребалансом буџета, буџетски оквир је повећан за 86% или за 5.127.457 КМ, највећим дијелом због кредитног задужења.

Буџетска потрошња, у истом износу, планирана је за: текуће расходе у износу од 5.931.434 КМ (расходи за лична примања запослених 2.585.868 КМ, расходи по основу коришћења роба и услуга 1.264.124 КМ, расходи финансирања и други финансијски трошкови 285.535 КМ, субвенције 84.000 КМ, грантови 684.350 КМ, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета 603.321 КМ, расходи финансирања и расходи трансакција размјене између јединица власти 18.000 КМ и расходи по судским рјешењима 406.236 КМ), трансфере између и унутар јединица власти од 1.800 КМ, буџетску резерву од 21.000 КМ, издатке за нефинансијску имовину у износу од 258.241 КМ, издатке за отплату дугова у износу од 2.517.000 КМ и остале издатке од 2.361.482 КМ.

Након ребаланса буџета за 2017. годину, донесено је 13 одлука о реалокацијама у укупном износу од 471.354 КМ.

Скупштина општине је 28.11.2017. године донијела Дугорочни план за измирење неизмирених обавеза општине Соколац сходно члану 30. став 1. Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике

Српске“, број 94/15) на који је Фискални савјет Републике Српске дао позитивно мишљење.

Планирање непореских прихода (који у планским пројекцијама и извршењу имају значајно учешће), није вршено на реалним основама (у посљедње три године извршење непореских прихода је у просјеку мање за 25% у односу на план). Надлежно одјељење није сачинило план готовинских токова за извршење буџета, како је дефинисано чланом 12 и 13. Закона о трезору, а којим би био утврђен приоритет у извршењу готовинских токова, као и мјере за усклађивање буџетских издатака и буџетских средстава.

Препоручује се начелнику да предузме активности да се планирање непореских прихода врши на реалним основама уз уважавање историјских података из претходних периода и да се сачињава план готовинских токова за извршење буџета, како је дефинисано чланом 12 и 13. Закона о трезору,

6. Финансијски извјештаји

У обрасцима финансијских извјештаја: Биланс успјеха, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима за 2017. годину нису попуњене колоне које се односе на претходну годину што није у складу са члановима 18, 19, 40, 43. и 44. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17). Одступање у примјени одредби Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника које се односи на исказивање упоредних података о приходима, расходима, примицима и издацима за претходну годину је посљедица примјене новог Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике којим су измијењени структура и садржај појединих позиција (прихода, расхода, примитака и издатака). Због тих промјена и због увођења нових позиција које нису биле садржане у ранијем контном плану, ретроактивно преправљање података презентованих у финансијским извјештајима за претходну годину није вршено (члан 125. став 3. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике).

Према одредбама члана 27. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, годишњи финансијски извјештаји за јединице локалне самоуправе имају карактер финансијских извјештаја у смислу одредби и захтјева Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (МРС-ЈС), тако да неисказивање упоредних података за претходну годину у билансу успјеха и периодичним извјештајима о извршењу буџета за ревидирану годину представља одступање од одредби МРС-ЈС 1: Презентација финансијских извјештаја (параграфи: 15, 23 и 53 – 58).

6.1. Извјештај о извршењу буџета

У обрасцу Периодичног извјештаја о извршењу буџета по фондовима, за период 01.01 - 31.12.2017. године исказани су буџетски приходи и примици у износу од 10.728.663 КМ и буџетски расходи и издаци у износу од 11.302.161 КМ па је исказана негативна разлика у финансирању у износу од 573.498 КМ. По налазу ревизије остварена је негативна разлика у финансирању у износу од најмање 728.774 КМ. Наведена разлика од 155.276 КМ, образложена је у тачки 6.1.2. (расходи и издаци) извјештаја.

Извјештај о извршењу буџета за 2017. годину Скупштина је усвојила на сједници одржаној 25.04.2018. године. Презентовани извјештај није састављен у складу са чланом 47. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске, број: 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16), односно чланом 22. Правилника о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета („Службени гласник Републике Српске“ број 100/13), јер нису дата објашњења већих одступања у наративном облику, почетно и завршно стање јединствених рачуна трезора и рачуна посебних намјена, извршене реалокације у табеларном прегледу, као и подаци о почетном и завршном стању имовине, обавеза и извора средстава (обавеза дефинисана чланом 22. став 1. под г), и) и ј) и став 2. Правилника о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета).

У односу на план од 11.090.957 КМ дефинисан Одлуком о ребалансу буџета за 2017. годину, исказана буџетска потрошња од 11.302.161 КМ представља веће извршење за 211.204 КМ (већа је за 2%).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се извјештај о извршењу буџета саставља у складу са чланом 47. Закона о буџетском систему Републике Српске, односно чланом 22. Правилника о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета.

6.1.1. Приходи и примици

Општина је исказала приходе и примитке у износу од 10.728.663 КМ, од чега на фонду 01 (буџет у ужем смислу) износ од 10.334.492 КМ (приходи од 5.610.025 КМ и примици од 4.724.467 КМ) - што је за 7 % мање у односу на план – и фонду 05 (фонд по посебним пројектима) приходе од 81.054 КМ и примитке од 313.117 КМ.

6.1.1.1. Приходи

Порески приходи су исказани у износу од 3.100.672 КМ, што је у оквиру плана. Пореске приходе највећим дијелом чине индиректни порези прикупљени преко Управе за индиректно опорезивање (УИО), порези на лична примања, приходи од самосталне дјелатности и порези на имовину.

Непорески приходи су исказани у износу од 2.254.837 КМ, што је 20% мање у односу на план. Чине их приходи од: закупа и ренте (5.401 КМ), камата (254 КМ), административних накнада и такси (56.748 КМ), комуналних накнада и такси (44.121 КМ), накнада по разним основама (1.977.996 КМ), пружања јавних услуга (151.037 КМ - од чега су приходи нижих буџетских корисника 149.910 КМ), новчаних казни (70 КМ) и остали непорески приходи (19.210 КМ).

Приходи од комуналних накнада и такси исказани су у износу од 44.121 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе од комуналне таксе на фирму од 25.058 КМ и комуналне таксе за коришћење јавних површина или површина испред пословног простора у пословне сврхе од 19.063 КМ. Одлукама о комуналним таксама (од 30.02.2012. године и измјена од 24.04.2013. године) и комуналној накнади (од 30.03.2012. године и измјена од 24.04.2013. године) на подручју Града Источно Сарајево, дефинисана је расподела средстава по којој 85% наплаћене накнаде и таксе припада Граду, а 15% општинама у саставу Града (укупно наплаћена комунална такса за истицање фирме за Општину Соколац у 2017. години износи 167.053 КМ, а комунална накнада 59.933 КМ).

Накнаде по разним основама исказане су у износу од 1.977.996 КМ, а односе се на накнаде за: уређење грађевинског земљишта (6.617 КМ), коришћење грађевинског земљишта (157.717 КМ), коришћење минералних сировина (10.639 КМ), промјену

намјене пољопривредног земљишта (4.725 KM); затим накнаде по: Закону о шумама (1.725.386 KM) и Закону о водама (70.458 KM).

Скупштина општине није донијела програм уређења градског грађевинског земљишта, што није у складу са чланом 4. тачка (3) Правилника о обрачуну накнаде трошкова уређења градског грађевинског земљишта („Службени гласник Републике Српске“, број 34/14).

Општина је донијела Програм за коришћења средстава од накнаде по основу продаје шумских дрвних сортимената (Скупштина општине га је усвојила Одлуком од 24.02.2017. године, а Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске Рјешењем од 08.02.2017. године на исти је дало сагласност) и Програм за коришћење накнаде по основу Закона о водама (02.06.2017. године прибављена је сагласност ЈУ „Воде Српске“ на наведени програм, а надлежном Министарству је 05.06.2018. године достављена Информација о утрошку средстава). Извјештаји о реализацији Програма о утрошку средстава од накнаде по основу Закона о шумама и Закону о водама, до завршетка ревизије нису разматрани од стране Скупштине општине.

Оснивачким актима Града Источно Сарајево дефинисана је надлежност Града по основу мјера заштите од пожара за подручје Града, тако да је Територијална ватрогасна јединица организована у оквиру Градске управе. По наведеном основу општински приходи остварени од накнаде по основу посебних мјера заштите од пожара у цјелости припадају Граду.

Препоручује се Скупштини града да донесе годишњи план утрошка средстава од накнада за уређење градског грађевинског земљишта.

Препоручује се градоначелнику да обезбједи да се Скупштина општине информисе о реализацији свих програма о утрошку средстава посебних намјена.

Грантови су ребалансом буџета планирани у износу од 5.804 KM колико су и исказани.

Трансфери између или унутар јединица власти исказани су у износу од 329.766 KM, а односе се на трансфере између буџетских јединица различитог нивоа власти од 290.321 KM од чега на фонду (01) 209.267 KM (највећим дијелом се односе на трансфере од Министарства здравља и социјалне заштите за ЈУ Центар за социјални рад у износу од 201.280 KM), а на фонду (05) 81.054 KM (односи се на Пројекат водовод и канализација Соколац) и трансфери унутар исте јединице власти од 39.445 KM (односи се на трансфер Града Источно Сарајево – за радове на објекту Мртвачница и портирница са мокрим чвором на војничком гробљу у Сокоцу и приступном путу).

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 5.037.584 KM од чега на фонду (01) 4.724.467 KM, а односе се на примитке: за нефинансијску имовину од 74.715 KM (примици за земљиште), од финансијске имовине од 7.951 KM (примици од наплате датих зајмова), од задуживања у износу од 4.498.000 KM и остали примици од 143.801 KM (примици по основу: пореза на додату вриједност од 94.701 KM и остали примици из трансакција са другим јединицама власти од 49.100 KM), а на фонду (05) од 313.117 KM (односи се на примитке од задуживања код других јединица власти).

Примици од задуживања исказани су у износу од 4.891.068 КМ, а односе се на приливе од кредита од банака из Републике Српске у износу од 4.498.000 КМ и прилив по основу кредитног задужења Општине код Европске инвестиционе банке (задужење је реализовано преко Министарства финансија Републике Српске) по Пројекту „Снабдијевање водом и канализација у Општини Соколац“ од 313.117 КМ. На основу одлуке Скупштине и сагласности Министарства финансија, Општина се дугорочно задужила за износ од 2.200.000 КМ код Нове банке а.д. Бања Лука (за финансирање пренесених обавеза из ранијег периода) и за износ од 2.298.000 КМ код НЛБ Развојна банка а.д. Бања Лука (за рефинансирање постојећих дугорочних кредитних обавеза Општине).

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани у износу од 11.302.161 КМ, од чега на фонду (01) 10.907.990 КМ и на фонду (05) 394.171 КМ. Чине их: текући расходи од 5.774.417 КМ (на фонду 01), издаци за нефинансијску имовину од 666.967 КМ (на фонду 01 од 272.796 КМ и на фонду 05 од 394.171 КМ), издаци за отплату дугова од 2.498.574 КМ (на фонду 01) и остали издаци од 2.357.121 КМ (на фонду 01).

6.1.2.1. Расходи

Расходи за лична примања исказани су у износу од 2.585.819 КМ, а односе се на расходе за бруто плате од 2.196.213 КМ, расходе за бруто накнаде и остала лична примања запослених од 309.446 КМ (бруто топли оброк 159.587 КМ, накнада за превоз на посао и са посла 25.768 КМ, регрес за годишњи одмор 5.400 КМ, дневнице за службена путовања 10.065 КМ и расходи за порезе и доприносе на накнаде 108.626 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата од 52.132 КМ и отпремнине и једнократне помоћи од 28.028 КМ. По налазу ревизије (укључујући и текуће расходе за лична примања евидентиране у оквиру осталих обрачунских расхода), у односу на план извршење је веће за 6%.

Због недовољно планираних средстава у буџету за расходе личних примања у Општинској управи и код нижих буџетских корисника исти су у износу од 155.276 КМ евидентирани на позицији осталих расхода обрачунског карактера. По наведеном основу потцијењени су расходи за бруто плате запослених у износу од 9.689 КМ и расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада у износу од 145.587 КМ, прецијењени су расходи обрачунског карактера за износ од 155.276 КМ, а негативна разлика у финансирању исказана је мање за исти износ.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 1.242.947 КМ. Исказано извршење је мање за 2% у односу на ребаланс буџета.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга исказани су у износу од 211.674 КМ (у односу на план извршени су 100%), а чине их расходи за: утрошену енергију (124.315 КМ, а односе се на расходе по основу утрошка електричне енергије 41.640 КМ и за централно гријање 82.675 КМ), комуналне услуге (22.334 КМ) и комуникационе услуге (65.025 КМ).

Расходи за режијски материјал исказани су у износу од 29.201 КМ, исказано извршење је мање за 14% у односу на ребаланс буџета. Односе се на расходе за: канцеларијски материјал (16.875 КМ), материјал за одржавање чистоће (5.285 КМ) и стручну литературу, часописе и дневну штампу (7.041 КМ).

Расходи за материјал за посебне намјене исказани су у износу од 24.784 КМ. Исказано извршење је за 20% мање у односу на ребаланс буџета. Наведени расходи се односе на ЈУ за предшколско образовање и васпитање.

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 53.675 КМ, а чине их трошкови одржавања: зграда од 682 КМ, осталих грађевинских објеката од 35.844 КМ (највећим дијелом се односе на одржавање објеката друмског саобраћаја од 35.144 КМ), опреме од 16.292 КМ и остало текуће одржавање од 857 КМ.

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани су у износу од 48.049 КМ, што је 7% мање од плана, а односе се на расходе за путовања и смјештај у земљи и иностранству (7.832 КМ) и расходе по основу утрошка горива (40.217 КМ).

Расходи за стручне услуге исказани су у износу од 128.651 КМ, а у односу на ребаланс су извршени мање за 6%. Најзначајнији су расходи за: услуге информисања и медија (75.682 КМ), услуге финансијског посредовања (16.257 КМ), услуге осигурања (9.985 КМ), компјутерске услуге (6.197 КМ), правне и административне услуге (2.623 КМ), услуге процјене и вјештачења (1.420 КМ) и остале стручне услуге (16.487 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине исказани су у износу од 415.452 КМ, а односе се на расходе за: услуге одржавања јавних површина (126.540 КМ, расходи за депонију Рудине 49.140 КМ и одржавање и уређење јавних површина 77.400 КМ), зимску службу (169.218 КМ), услуге одржавања јавне расвјете (28.567 КМ) и утрошак електричне енергије за јавну расвјету (91.127 КМ). У односу на ребаланс, већи су за 10%.

Остали некласификовани расходи исказани су у износу од 331.461 КМ, а у односу на ребаланс извршени су мање за 7% (357.582 КМ). Најзначајнији су расходи за: стручно усавршавање запослених (1.310 КМ), бруто накнаде волонтерима (13.353 КМ), члановима комисија и радних тијела (11.314 КМ), бруто накнаде одборницима (126.052 КМ), бруто накнаде по уговорима о дјелу (12.188 КМ), бруто накнаде за привремене и повремене послове (37.662 КМ), репрезентацију (40.228 КМ), затим расходи по основу пријема и манифестација (36.888 КМ), расходи за остале порезе, доприносе и чланарине (5.450 КМ) и остали непоменути расходи (47.016 КМ).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 273.661 КМ, а односе се на расходе по основу камата на примљене зајмове у земљи од 204.835 КМ и камате на репрограм пореза и доприноса у укупном износу од 68.826 КМ. У односу на ребаланс извршени су мање за 4%.

Субвенције су исказане у износу од 54.028 КМ, а у односу на средства планирана ребалансом буџета (84.000 КМ) извршене су мање за 36%. Односе се на субвенције за субјекте у области пољопривреде и водопривреде – пољопривредна домаћинства – газдинства (19.044 КМ) и нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза – субвенција нерентабилних линија за „Аутохерц“ д.о.о. Груде (34.984 КМ).

Грантови у земљи су исказани у износу од 577.777 КМ, у односу на ребаланс (684.350 КМ) извршени су мање за 16%.

Односе се на текуће грантове:

- спортским и омладинским организацијама од 246.017 КМ (Одбојкашки клуб Гласинац 90.770 КМ; Омладински фудбалски клуб Гласинац 52.740 КМ, Атлетски клуб Гласинац 37.337 КМ; Кошаркашки клуб Гласинац 20.850 КМ,

Стрељачки клуб Романија 8.700 КМ; Футсал клуб Гласинац 8.700 КМ, Планинарско друштво 5.820 КМ, Смучарски клуб 5.560 КМ и остали корисници 15.540 КМ),

- остали текући грантови јавним нефинансијским субјектима од 163.006 КМ (Инфо центар Соколац 124.006 КМ; ЈКП Соколац 38.000 КМ и основна школа 1.000 КМ),
- организацијама и удружењима за афирмацију породице и заштите права од 112.892 КМ (Борачка организација 58.000 КМ, Удружење мајка и дијете Соколац 45.260 КМ и Удружење за помоћ лицима са посебним потребама „Подршка“ Соколац 9.632 КМ),
- политичким организацијама од 12.271 КМ и
- остали текући грантови непрофитним субјектима у земљи од 32.591 КМ.

Капитални грантови исказани су у износу од 11.000 КМ, а односе се на додијељена средства ЈЗУ Дом Здравља "Др Љубомир Ћеранић" Соколац за набавку ултразвучног апарата на основу одлуке од 24.04.2014. године (Одлуком је прописано да се наведени износ исплати у 18 једнаких мјесечних рата почев од мјесеца априла 2014. године). Наведена средства су у потпуности исплаћена тек у 2017. години у износу од 11.000 КМ.

Општина није донијела интерне акте којима би се дефинисала јасна правила и критеријуми за расподјелу грантова (спортским, омладинским, хуманитарним и другим организацијама и удружењима) чиме би се осигурала једнакост и транспарентност приликом расподјеле јавних средстава.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се донесу интерни акти којима би се дефинисала јасна правила и критеријуми за расподјелу грантова, чиме би се осигурала једнакост и транспарентност приликом расподјеле јавних средстава и праћење постигнутих ефеката.

Дознаке на име социјалне заштите су исказане у износу од 610.848 КМ, а планирана су средства у износу од 603.321 КМ (више су извршена за 1%). Од наведеног износа, преко Општинске управе извршене су дознаке у износу од 172.080 КМ (односе се на: текуће помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата од 79.904 КМ, дознаке ученицима, студентима и појединцима од 52.621 КМ и остале текуће дознаке од 39.555 КМ), а преко Центра за социјални рад у износу од 438.768 КМ (односе се на дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова, а најзначајније су: стална новчана помоћ од 46.147 КМ, додатак за његу и помоћ другог лица од 305.555 КМ и дознаке специјализованим установама за смјештај штићеника Центра од 70.906 КМ).

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 5.522.662 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину (666.967 КМ), издатке за отплату дугова (2.498.574 КМ) и остале издатке (2.357.121 КМ). Исказани су на фонду 01 у износу од 5.128.491 КМ и фонду 05 од 394.171 КМ.

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 666.967 КМ (на фонду 01 износ од 272.796 КМ и на фонду 05 износ од 394.171 КМ). Издаци за нефинансијску имовину односе се на издатке за: изградњу и прибављање грађевинских објеката 603.448 КМ (на фонду 01 у износу од 209.277 КМ и фонду 05 у износу од 395.171 КМ), набавку постројења и опреме од 45.680 КМ и нематеријалну произведену имовину од 6.695 КМ.

Издаци за отплату дугова исказани су у износу од 2.498.574 КМ, а односе се на отплату главнице по рефинансираним дугорочним кредитима од 2.328.101 КМ и издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи од 170.473 КМ.

Остали издаци исказани су у износу од 2.357.121 КМ, а највећим дијелом се односе на издатке за отплату пренесених обавеза из претходних периода од 2.268.078 КМ и издатке по основу пореза на додату вриједност од 47.351 КМ.

6.1.3. Разлика у финансирању

Негативна разлика у финансирању у обрасцу ПИФ исказана је у износу од 573.498 КМ. Настала је као разлика између исказаних буџетских средстава у износу од 10.728.663 КМ и исказаних буџетских издатака у износу од 11.302.161 КМ. По налазу ревизије остварена је негативна разлика у финансирању у износу од најмање 728.774 КМ. Наведена разлика од 155.276 КМ, образложена је у тачки 6.1.2.1. (расходи) извјештаја.

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се буџет извршава у потпуности у складу са одредбама члана 40. Закона о буџетском систему Републике Српске.

6.2. Биланс успјеха

Приходи и расходи исказани у билансу успјеха, у односу на укупне буџетске приходе и расходе који се исказују у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ и ПИФ а који су објашњени под тачкама 6.1.1. и 6.1.2. овог извјештаја) су већи за приходе и расходе обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

Приходи су у билансу успјеха исказани у износу од 5.348.046 КМ, а односе се на пореске и непореске приходе, грантове, трансфере између буџетских јединица (за која су објашњења наведена у тачки 6.1.1. овог извјештаја) и приходе обрачунског карактера.

Обрачунске приходе чине: финансијски приходи обрачунског карактера од 191.974 КМ (обрачун курсних разлика), приходи од усклађивања вриједности имовине од 23.886 КМ, помоћи у натури од 84.183 КМ (највећим дијелом се односе на помоћ Обданишту од Словачке владе у износу од 11.734 КМ и помоћ Општини од Фонда за повратак Босне и Херцеговине од 70.000 КМ) и остали приходи обрачунског карактера по основу извјештаја Пореске управе Републике Српске у негативном износу од 643.076 КМ. Приходи обрачунског карактера исказани су у негативном износу од 343.033 КМ, због специфичности евидентирања промјена преузетих из Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима Пореске управе Републике Српске.

6.2.2. Расходи

Расходи су исказани у износу од 7.015.138 КМ, а чине их: текући расходи у износу од 5.774.417 КМ (за које су објашњења дата у тачки 6.1.2. овог извјештаја), расходи обрачунског карактера у износу од 1.235.639 КМ и трансфери између различитих јединица власти од 5.082 КМ.

Расходи обрачунског карактера односе се на:

- набавну вриједност реализованих залиха од 11.144 КМ;
- расходе по основу амортизације од 797.292 КМ (обрачун амортизације је вршен линеарном методом, примјеном годишњих амортизационих стопа на

набавне вриједности средстава у складу са одредбама Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике - „Службени гласник Републике Српске“, број 110/16);

- расходе од усклађивања вриједности имовине од 251.975 КМ (већим дијелом се односе на пренос краткорочних потраживања старијих од годину дана на сумњива и спорна потраживања);
- остале расходе обрачунског карактера од 175.228 КМ (од чега се износ од 155.276 КМ односи на текуће расходе по основу личних примања запослених у Општинској управи и код нижих буџетских корисника за које оперативним финансијским плановима није било омогућено извршење у оквиру позиције којој припадају, тако да наведени износ није укључен у извршење буџета за 2017. годину).

Због недовољно планираних средстава у буџету за расходе личних примања исти су у износу од 155.276 КМ евидентирани на позицији осталих расхода обрачунског карактера. По наведеном основу остали расходи обрачунског карактера су прецијењени за износ од 155.276 КМ, а потцијењени расходи личних примања за исти износ (објашњено у тачки 6.1.2.1. извјештаја).

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за 2017. годину као разлика прихода и расхода, исказан је негативан финансијски резултат текуће године у износу од 1.667.092 КМ.

6.3. Биланс стања

У 2017. години након ступања на снагу новог Правилника о контном оквиру, на одређеним позицијама биланса стања, извршена је корекција почетних стања у укупном износу од 2.662.928 КМ. Корекција је извршена кроз период ADJ I-17 на основу Инструкције Министарства финансија.

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине на дан 31.12.2017. године исказана је у нето износу од 95.894.821 КМ. Према налазу ревизије пословна актива је прецијењена за износ од 361.808 КМ.

6.3.1.1. Краткорочна финансијска имовина

Краткорочна финансијска имовина исказана је у нето износу од 1.350.585 КМ (брuto вриједност 4.167.176 КМ и корекција вриједности 2.816.591 КМ).

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 67.748 КМ, а односе се на средства на жиро рачунима.

Краткорочни пласмани су исказани у нето износу од 6.046 КМ (брuto вриједност 32.835 КМ и исправка вриједности 26.789 КМ), а односе се на дугорочне зајмове који доспијевају до годину дана.

Краткорочна потраживања исказана су у нето износу од 797.220 КМ (брuto вриједност 3.587.022 КМ и исправка вриједности 2.789.802 КМ), а чине их: потраживања по основу продаје и извршених услуга (19.854 КМ), потраживања за камате (1.527 КМ), потраживања од запослених (9.539 КМ), потраживања по основу ненаплаћених пореза, доприноса и непореских прихода (359.116 КМ) и остала краткорочна потраживања (407.184 КМ).

Краткорочна потраживања по основу продаје и извршених услуга исказана су у нето износу од 19.854 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања по основу продаје произведене сталне имовине.

Краткорочна потраживања по основу ненаплаћених пореза, доприноса и непореских прихода исказана су у нето износу од 359.116 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања: за ненаплаћене остале порезе од 134.053 КМ (на основу евиденција из помоћне књиге Пореске управе Републике Српске), по основу накнада и такси од 225.063 КМ (од чега се на потраживања: за додијељено грађевинско земљиште које на наплату доспијева у 2018. години односи износ од 27.656 КМ, за накнаду за опремање градског грађевинског земљишта - земљишна рента од 193.922 КМ и за комуналне таксе - љетње баште од 3.485 КМ).

Према оснивачким актима Града Источно Сарајево, односно Одлукама Града о комуналној накнади и комуналним таксама, општинама у саставу Града припада 15% од наплаћене комуналне накнаде и комуналних такси са подручја одређене општине, а 85% Граду Источно Сарајево.

Остала краткорочна потраживања исказана су у износу од 407.184 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања од „Романијапутеви“ а.д. Соколац за каменолом по основу Уговора о куповини земљишта од 272.115 КМ (Општина је покренула судски спор за наплату наведених потраживања, а предмет је на Врховном суду Републике Српске) и разграничене приходе од ШГ „Романија“ Соколац по основу накнаде по Закону о шумама од 127.603 КМ (дуг из 2017. године).

Није извршена процјена наплативости, односно исправка вриједности осталих краткорочних потраживања од „Романијапутеви“ а.д. Соколац у износу од 272.115 КМ (потраживање датира из ранијих година), што није у складу са одредбама члана 73. став 2. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17), па је потцијењена корекција осталих краткорочних потраживања у земљи и није извршен пренос потраживања са редовних на спорна потраживања за наведени износ, а прецијењен резултат ранијих година за исти износ.

Сумњива и спорна потраживања исказана су у износу од 2.789.802 КМ, а највећим дијелом се односе на ненаплаћена потраживања по основу пореских прихода (2.244.409 КМ - на основу евиденција из помоћне књиге Пореске управе Републике Српске), спорна потраживања за непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату до годину дана (196.519 КМ) и спорна остала краткорочна потраживања (239.578 КМ).

Спорна потраживања за непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року од годину дана (196.519 КМ) односе се на доспјела ненаплаћена потраживања по основу земљишне ренте (уговори о одложеном плаћању).

Спорна остала краткорочна потраживања (239.578 КМ) већим дијелом се односе на доспјела ненаплаћена потраживања за додјељено градско грађевинско земљиште, а како је већ наведено иста су потцијењена за износ од 272.115 КМ.

Од стране Општине (осим за наведена потраживања од „Романијапутеви“ а.д. Соколац) нису предузете све законске мјере за наплату сумњивих и спорних потраживања (послате су опомене одређеном броју дужника, али нису покретани судски спорови).

Препоручујемо начелнику Општине да обезбиједи да се на дан билансирања врши процјена потраживања са становишта њихове наплативости како је дефинисано чланом 73. став 2. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за

буџетске кориснике и да се предузму све законске мјере у циљу ефикасније наплате потраживања по основу непореских прихода.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 436.767 КМ, а највећим дијелом се односе на дате авансе за нефинансијску имовину у износу од 405.333 КМ (најзначајнији су аванс за изградњу Етно села Соколац у износу од 300.000 КМ и дио неоправданог аванса за изградњу базена у износу од 104.503 КМ). Општина је од добављача, на име обезбјеђења датих аванса, прибавила мјенице са мјеничним изјавама.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у износу од 42.804 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања по основу: расподјеле јавних прихода на дан 31.12.2017. године који су на јединствени рачун трезора Општине дозначени почетком наредне године (6.135 КМ), новчана давања за кориснике права из Закона о социјалној заштити (18.969 КМ) и поравнања за више и погрешно уплаћене јавне приходе Пореској управи (4.372 КМ).

6.3.1.2. Дугорочна финансијска имовина

Дугорочна финансијска имовина (232.214 КМ) односи се на: акције и учешћа у капиталу предузећа (99.693 КМ), дугорочне зајмове (23.223 КМ) и потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања (109.298 КМ).

Акције и учешћа у капиталу односе се на акције у износу од 89.693 КМ и оснивачке улоге у јавним установама чији је оснивач Општина од 10.000 КМ. Општина је на основу Закона о преносу права својине на капиталу Републике Српске у предузећима која обављају комуналне дјелатности на јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 5/10) у својим пословним књигама евидентирала акцијски капитал (по књиговодственој вриједности нето имовине предузећа у која се улаже) у ЈКП „Романијски божур“ „Водовод“ а.д. у износу од 89.693 КМ. По налазу ревизије позиција „акције и учешћа у капиталу“ прецијењена је за исказани износ, као и трајни извори средстава. Надлежно одјељење је у циљу потврде стања акција Општине Соколац у наведеном предузећу, из Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука 21.01.2018. године, прибавило Извод о стању рачуна на дан 31.12.2017. године у коме је наведено да је стање рачуна 89.693 акције, од чега је расположиво 43.949 акција, а блокирано 45.744. Окружни привредни суд Источно Сарајево је 28.11.2016. године донио Рјешење (број 061-0-Reg-18-000742) о престанку са радом ЈКП „Романијски божур“ а.д. - у стечају Соколац и брисању из судског регистра. До завршетка ревизије није извршено брисање предметних акција из Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука.

Потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања евидентирана су на основу помоћне евиденције из Пореске управе (извјештај из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима).

6.3.1.3. Нефинансијска имовина у сталним средствима

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у износу од 94.312.022 КМ (набавна вриједност 99.052.154 КМ и корекција вриједности 4.740.132 КМ), а односи се на произведену сталну имовину (14.431.490 КМ), непроизведену сталну имовину (78.921.642 КМ), драгоцјености (80 КМ) и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми (958.810 КМ).

Произведена стална имовина исказана је у износу од 14.431.490 КМ (набавна вриједност од 19.171.622 КМ и исправка вриједности од 4.740.132 КМ), а чине је: зграде и објекти (13.926.493 КМ), постројења и опрема (489.579 КМ) и нематеријална произведена имовина (15.418 КМ).

Општина није предузела све активности прописане Законом о стварним правима („Службени гласник Републике Српске“, број: 124/08, 58/09 и 95/11), те Законом о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 70/06), јер није сва општинска произведена и непроизведена стална имовина идентификована, процијењена њена фер вриједност, укњижена у власничке књиге (катастар и грунтовницу), како би се на основу тога извршило евидентирање и у пословне књиге Општине. Дио имовине значајне вриједности (зграде и објекти, путеви, улице, јавна расвјета и друга имовина) у пословним књигама Општине је исказан у вриједности накнадно извршених улагања без почетних признавања, што није у складу са захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и одредбама члана 63. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

С обзиром на то да Општина није донијела Одлуку о разврставању, управљању и заштити локалних путева и улица у насељу, нису створени адекватни предуслови за планирање и извршавање активности везаних за текуће и инвестиционо одржавање путне инфраструктуре и вођење евиденције о истој.

Нематеријална произведена имовина је исказана у износу од 15.418 КМ (набавне вриједности од 155.124 КМ и исправке вриједности од 139.706 КМ), а односи се на вриједност регулационих планова и шумско-привредне основе за приватне шуме. Након ступања на снагу новог Закона о уређењу простора и грађењу, за подручје Општине Соколац нису усвојени стратешки документи просторног уређења (просторни и урбанистички план), што је објашњено у тачки 3 овог извјештаја. Непроизведена стална имовина исказана је у износу од 78.921.642 КМ, а односи се на пољопривредно земљиште у вриједности од 78.817.032 КМ и грађевинско земљиште од 104.610 КМ. У 2017. години Општина је извршила процјену вриједности земљишта тако да је његова вриједност по наведеном основу увећана за 41.519.679 КМ.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је у износу од 958.810 КМ, а односи се на: стамбене објекте и јединице у припреми (625.555 КМ), пословне објекте и јединице у припреми (89.347 КМ), саобраћајне објекте у припреми (39.703 КМ) и остале објекте у припреми (204.205 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи потпуну евиденцију нефинансијске имовине у вези са почетним признавањем и накнадним улагањима у складу са захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и одредбама члана 63. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине на дан 31.12.2017. године исказана је у износу од 95.894.821 КМ. По налазу ревизије пасива је прецијењена за износ од 361.808 КМ (образложено под тачкама 6.3.1.1. и 6.3.1.2.).

6.3.2.1. Краткорочне обавезе

Краткорочне обавезе и разграничења исказани су у износу од 5.054.446 КМ, а чине их: обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају до годину дана од 411.985 КМ (по основу кредита: „НЛБ Развојна банка“ у износу од 205.138 КМ, „UNICREDIT“ банке од 24.547 КМ и кредита код „Нове банке“ а.д. од 182.300 КМ); обавезе за лична примања од 1.498.473 КМ (обавезе за лична примања запослених у општинској управи од 1.024.765 КМ: бруто плате 703.196 КМ, накнаде за топли оброк 116.458 КМ, регрес 150.684 КМ, накнада за превоз 34.046 КМ, отпремнине 14.735 КМ и новчане помоћи запосленим 5.642 КМ, а обавезе за лична примања запослених у буџетским корисницима који су у систему трезора Општине износе 473.706 КМ); обавезе из пословања у земљи од 2.200.347 КМ; обавезе за камате по зајмовима од 59.207 КМ; обавезе за дознаке на име социјалне заштите од 198.391 КМ; краткорочна резервисања и разграничења од 37.208 КМ и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти од 648.823 КМ.

Обавезе из пословања у земљи највећим дијелом се односе на обавезе: према добављачима (1.372.873 КМ), према физичким лицима 506.652 КМ (од чега се на обавезе према волонтерима односи износ од 377.601 КМ) и по основу судских рјешења (223.703 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти од 648.823 КМ, највећим дијелом се односе на краткорочни дио кредита Свјетске банке за реконструкцију водовода Соколац који је реализован преко Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

У периоду од датума извјештавања до 28.02.2018. године измирене су обавезе из претходног периода у укупном износу од 407.418 КМ.

У току 2017. г. вршена су појединачна усаглашавања обавеза са повјериоцима. У процесу ревизије упућене су конфирмације на адресе 39 повјерилаца/дужника ради усаглашавања стања на дан 31.12.2017. године, а њих 34 је послало одговоре, од чега су 2 добављача, у мање значајним износима, исказала салдо другачији од стања у евиденцији Општине (за наведена неслагања Општина посједује документацију којом се потврђује стање општинске евиденције).

6.3.2.2. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе и разграничења су исказани у износу од 6.397.311 КМ, а односе се на дугорочне финансијске обавезе од 4.010.560 КМ (обавезе по основу дугорочних кредита) и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (2.386.751 КМ).

Дугорочне финансијске обавезе по основу дугорочних кредита се односе на обавезе по: дугорочном кредиту узетом 2006. године од „UNICREDIT“ банке за стамбену изградњу од 49.260 КМ и кредитима узетим у 2017. години код Нове банке а.д. Бања Лука у износу од 1.929.575 КМ за рефинансирање постојећих кредита, отплату пореских обавеза и финансирање пренесених обавеза из претходног периода и кредиту узетог код НЛБ Развојне банке а.д. Бања Лука у износу од 2.031.725 КМ за рефинансирање постојећих кредита у вриједности од 2.031.725 КМ.

На сједници од 24.02.2017. године, Скупштина општине је донијела Одлуку о кредитном задужењу Општине Соколац број 01-400-136 којом се прихвата дугорочно кредитно задужење Општине у износу од 4.500.000 КМ. Сврха кредитног задужења је следећа:

- рефинансирање неисплаћеног дугорочног дуга, отплата постојећих кредитних задужења (стање дуга на дан 31.01.2017. године) у износу од 2.419.582 КМ,
- финансирање пренесених обавеза из ранијег периода од 1.595.160 КМ,
- отплата пореских обавеза по Рјешењу о одгоди плаћања пореског дуга у износу од 485.258 КМ.

Након што је Министарство финансија Републике Српске 03.03.2017. године дало сагласност на наведено задужење (са истим, пројекција дуга који доспијева у 2017. години износила је 11,60% прелиминарно остварених редовних прихода Општине у 2016. години), Општина је 27.06.2017. године закључила Уговор о дугорочном кредиту са Нова банка а.д. Бања Лука у износу од 2.200.000 КМ (трошкови обраде кредита износе 6.600 КМ, односно 0,3%, каматна стопа је 4,5%, а рок отплате 120 мјесеци) и Уговор о дугорочном кредиту са НЛБ Развојна банка а.д. Бања Лука 31.07.2017. године у износу од 2.298.000 КМ (трошкови обраде кредита износе 6.894 КМ или 0,3%, каматна стопа је 4,5%, а рок отплате 120 мјесеци).

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (2.386.751 КМ), односе се на обавезе по кредиту Европске инвестиционе банке у износу од 1.659.626 КМ за Пројекат снабдијевање водом и канализација у Општини Соколац и по кредиту Свјетске банке у износу од 727.125 КМ за реконструкцију водоводне мреже у Сокоцу.

6.3.2.3. Властити извори

Властити извори су исказани у износу од 84.443.064 КМ, од чега су трајни извори средстава 38.022.084 КМ, резерве 41.532.975 КМ и финансијски резултат 4.888.005 КМ (финансијски резултат ранијих година од 6.549.775 КМ и негативан финансијски резултат текуће године од 1.661.770 КМ).

Трајни извори средстава су по налазу ревизије више исказани за износ од 89.693 КМ (објашњено у тачки 6.3.1.2. извјештаја).

Финансијски резултат ранијих година исказан је у износу од 6.549.775 КМ. У 2017. години извршена је корекција почетног стања (АДЈ-1-17) на основу Инструкције Министарства финансија Републике Српске у укупном износу од 668.191 КМ (ефекти промјене у рачуноводственим политикама), који се односи на безусловне донације (садашња вриједност имовине) које су се у складу са рачуноводственим политикама које су биле на снази до 31.12.2016. године водиле преко дугорочних и краткорочно разграничених прихода. Наведеном Инструкцијом о отварању почетног стања, извршено је укидање ових разграничених прихода у корист финансијског резултата ранијих година. По налазу ревизије финансијски резултат ранијих година прецијењен је за износ од 272.115 КМ (објашњено у тачки 6.3.1.1. извјештаја).

Ревалоризационе резерве исказане су у износу од 41.532.075 КМ, а највећим дијелом (41.519.679 КМ) се односе на ревалоризационе резерве настале као резултат процјене вриједности земљишта које се налази у власништву Општине.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција на дан 31.12.2017. године исказана је у износу од 888.816 КМ и у цјелости се односи на вриједност станова који су предвиђени за откуп.

6.4. Биланс новчаних токова

На основу исказаног позитивног нето новчаног тока из пословних активности од 385.839 КМ, негативног нето новчаног тока из инвестиционих активности од

117.468 KM и негативног нето новчаног тока из активности финансирања од 316.003 KM у 2017. години, стање готовине на крају периода износи 67.748 KM и смањено је у односу на стање готовине на крају претходне године (115.380 KM), за 47.632 KM.

Биланс новчаних токова је састављен на начин како је то прописано чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и исти пружа релевантне информације о новчаним токовима у складу са MPC JC 2 – Извјештај о новчаним токовима (параграфи 21, 22 и 25).

6.5. Временска неограниченост пословања

Општина није у Напоменама уз финансијске извјештаје дала образложење везано за сталност пословања, што није у складу са MPC-JC 1 Презентација финансијских извјештаја (параграфи 15. ц и 38).

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према Информацији о раду Правобранилаштва Републике Српске - Сједиште замјеника у Палама за период 01.01-31.12.2017. године која се односи на поступање у предметима у којима је Општина странка у поступку, у 2017. години водило се 65 предмета у парничном поступку и судских поступака из радног односа (општина је осим у два предмета по основу којих су повучене тужбе, тужена страна у свим осталим предметима) чија је укупна вриједност спора 1.134.681 KM (од чега се на тужбе Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске односе три судска поступка чији су предмети наплата дуга у вриједности од 430.071 KM и 18 судских спорова вриједности тужбених захтјева од 20.000 KM чији је основ утврђивање права својине – сви судски поступци су у току). Окончано је 20 судских спорова (прекинут је један судски поступак вриједности од 96.250 KM, повучене су три тужбе вриједности тужбеног захтјева од 9.000 KM, Општина је изгубила три судска спора у вриједности од 15.716 KM, а тринаест судских поступака чија је укупна вриједност 60.570 KM, окончано је судским поравнањем), а двадесет судских спорова (осим спорова који су покренути од наведеног Министарства) вриједности тужбеног захтјева од 516.084 KM је у току (по основу једног судског спора ради накнаде штете у вриједности од 333.159 KM, тужене стране у поступку су Општина и ЈПШ „Српске шуме“ Републике Српске. Расходи по судским рјешењима су исказани у износу од 410.689 KM. Евиденције Града о судским споровима нису усаглашене са евиденцијама Правобранилаштва Републике Српске – сједиште замјеника Пале. Није документовано да је вршена анализа и процјена исхода судских спорова.

У ЈУ Центар за социјални рад Соколац у току 2017. године према презентованом Прегледу било је активно 179 судских спорова (основ тужбених захтјева су највећим дијелом обавезе Центра по основу Закона о социјалној заштити) чија је вриједност тужбеног захтјева 206.606 KM. У 2017. години по основу судских спорова (за главни дуг, затезне камате и судске трошкове) исплаћен је износ од 148.634 KM. У Центру за социјални рад води се евиденција о судским споровима на основу које се Општини достављају мјесечни извјештаји.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да одговорна лица врше анализу и процјену исхода судских спорова и да се евиденције о судским споровима усагласе са подацима из евиденције Правобранилаштва Републике Српске.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Општина је саставила Напомене уз финансијске извјештаје, али исте нису у потпуности састављене у складу са МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, јер нису објелодањене информације у вези са примјеном МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 88, тачке а, ц и д), информације о судским споровима и разлозима непопуњавања упоредних података за претходну годину и образложење везано за сталност пословања (тачка 6.5. извјештаја).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се напомене уз финансијске извјештаје у потпуности састављају у складу са захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Божидар Кувелџа, с.р.

Невена Малишановић, с.р.

Милена Шикман, с.р.